

YİKOB'lar Güçlendikçe Kamu Hizmetlerindeki Verim Artıyor

30 büyükşehirde faaliyet gösteren Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları (YİKOB), buldukları illerdeki yatırımların gerçekleştirilmesi ve hizmetlerin etkinliğinin artırılması noktasında son derece kıymetli faaliyetler gerçekleştiriyor.

Artan nüfus, kırdan kente göç ve kentlerin çevresel-sosyal-ekonomik gelişimi gerek merkezi gerekse yerel yönetimleri politikaları yeniden gözden geçirmeye teşvik ediyor. Politikaların temel amacını ise kamu hizmetlerinin sürekli, etkin ve verimli sunulabilmesi oluşturuyor.

Kamu hizmetlerinin kesintisiz sürdürülebilmesi ülkemizde tüm kurum ve kuruluşların sorumluluğunda olsa da 30 büyükşehirde faaliyet gösteren Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları (YİKOB), buldukları illerdeki yatırımların ve hizmetlerin etkinliğinin sağlanması, yatırımların izlenmesi ve koordinasyonu noktasında son derece kıymetli faaliyetler gerçekleştiriyor.

YİKOB'LARA NEDEN İHTİYAÇ DUYULDU?

Dünden Bugüne

Türkiye'de yerel yatırımlar ya da yerellik denildiğinde akla ilk gelen çoğunlukla il özel idareleri olmuştur. 1864 yılında Vilayetler Nizamnamesi ile kurulan il özel idareleri, Cumhuriyet döneminde de aynı yapı ve işlevi ile mevcudiyetini sürdürmüştür.

1987 yılına kadar herhangi bir yapısal değişikliğe uğramayan idareler, 1987 yılında çıkarılan 3360 sayılı ve

2005 yılında çıkarılan 5302 sayılı Kanun ile önemli değişiklikler yaşamıştır. Ancak nüfusta, ekonomide ve yönetim yapısında yaşanan gelişmeler ve yerel yönetimlerin daha verimli hizmet sunmasını sağlamaya yönelik adımlar, bazı belediyelerin sınırlarının değiştirilmesini ve büyükşehir olarak kabul edilmesini gerektirmiştir. Bu durum da tabii olarak söz konusu illerde köklü yönetsel değişiklikleri beraberinde getirmiştir.

Bu değişikliklerin başında, 2012 yılında çıkartılan 6360 sayılı Kanun ile büyükşehir sayısının 16'dan 30'a çıkarılması ve bu şehirlerde il özel idarelerinin kaldırılması gelmiştir.

İllerde oldukça önemli bir işlevi yerine getiren ve kamu hizmetlerinin sağlanmasında önemli araçlardan biri olan idarelerin kaldırılması, büyükşehir belediyelerinin hizmet alanını genişletirken aynı zamanda sorumluluklarını da arttırmıştır. Dolayısıyla hem il özel idarelerinin kaldırılması ile ortaya çıkan boşluğu dolduracak hem de illerde yatırım ve hizmetlerin kesintisiz olarak devam etmesini sağlayacak olan YİKOB'ların kurulması kararlaştırılmıştır.

Yönetimde Yeni Yaklaşım

YİKOB'ların kurulması ile hızlı kentleşme beraberinde ortaya çıkan ihtiyaçlara cevap verme konusundaki hareket kabiliyeti artmış ve özel sektör de dahil olmak üzere paydaş katılımı sağlanmıştır. Kuşkusuz bu durum, sağlık, eğitim, kültür gibi alanlarda hizmet kalitesini arttırmaktadır. Yönetimin katılımcılık gözetilerek gerçekleştirilmesi, faaliyetlerin paydaşların bilgisi dahilinde gerçekleştirilmesini olanaklı kılmaktadır. YİKOB'ların siyasi bir yapıya sahip olmaması, şeffaflığın sağlanmasında önemli bir etkidir. Bu yapı, kamu hizmetlerinin vatandaşlara ulaştırılmasında ilgili paydaşlarla ortak hareket etmeyi kolaylaştırdığı gibi alınan kararların kısa zamanda uygulamaya konulmasını da kolaylaştırmaktadır.

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı (YİKOB), il özel idarelerinin 30 büyükşehirde kaldırılması sonucu illerde yatırım ve hizmetlerin kesintisiz olarak devam etmesini sağlamak üzere kurulmuştur.

YİKOB KAPASİTE GÜÇLENDİRME PROJESİ

YÖNETİCİ EĞİTİMİ PROGRAMI
KASIM 2019 / İTALYA

YİKOB'lar büyükşehir belediyelerinin gelişimine de katkı sunmaktadır; bu da halkın kamu hizmetlerine hızlı, etkin ve verimli bir şekilde erişmesini sağlamaktadır.

Daha Güçlü YİKOB'lar İçin

Etki alanı değerlendirildiğinde YİKOB'ların görev ve sorumluluklarının ne denli geniş olduğu görülmektedir. Bir taraftan artan nüfus diğer taraftan 81 ilde aynı yapının oluşturulma hedefi dikkate alındığında YİKOB'ların yapısal olarak daha sistematik olması gereği de bilinmektedir.

Bu ihtiyaç sebebiyle 2014 yılında faal olan YİKOB'ların kurumsal kapasitelerini güçlendirmek için İçişleri Bakanlığı tarafından Türkiye'deki kamu reformlarını desteklemek amacıyla YİKOB Kapasite Güçlendirme Projesi hayata geçirilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Birliği tarafından ortak finanse edilen, İçişleri Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı ve EY Türkiye tarafından yürütülen Proje ile; YİKOB'ların planlama ve uygulama kapasitelerinin artırılması hedeflenmektedir.

Bu kapsamda YİKOB'ların mevcut işleyiş modeli gözden geçirilmiş ve daha güçlü bir yapıya sahip olmasını sağlamak adına halihazırdaki organizasyonel verimlilik, personel memnuniyeti ve mevcut iş yükü, karşı karşıya kalınan sorunlar ve gelişim alanları incelenmiştir. Çevrim içi olarak uygulanan anketler ve çalıştaylardan elde edilen veriler analiz edilerek genel bir değerlendirme yapılmıştır.

Merkezde Temsiliyet İçin YİKOB Daire Başkanlığı

Proje kapsamında gerçekleştirilen çalışmalar YİKOB'ların merkezde temsiliyetinin gerekliliğini net bir şekilde ortaya koymuştur. Projenin en önemli çıktılarında biri de bu tem-

siliyet eksikliğinin giderilmesi için İçişleri Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı çatısı altında YİKOB Daire Başkanlığı'nın kurulması olmuştur.

Daire Başkanlığı'nın kurulması; merkezi yönetim birimleri içerisinde YİKOB'ların temsil edilmesini sağlayacak olup YİKOB'ların aidiyet hissini güçlendirerek güçlü bir ağ oluşturulmasına olanak sağlayacaktır.

YİKOB Personeline Eğitim Desteği

YİKOB Kapasite Güçlendirme Projesi ile ayrıca YİKOB çalışanlarının mevcut görev ve sorumlulukları için gerekli olan yetkinlik seviyeleri ve eğitim ihtiyaçları da değerlendirilmiştir. Gerçekleştirilen analiz kapsamında belirlenen teknik, yönetsel ve davranışsal gelişim alanları özelinde katılımcı profillerine özel olarak hazırlanan eğitim programları üzerinden proje kapsamında yaklaşık 1.900 yönetici, teknik ve idari YİKOB personeli eğitimlerden yararlanmıştır.

Eğitilerin yanı sıra gerçekleştiren tecrübe aktarımı oturumlarında farklı illerde farklı deneyimler yaşayan YİKOB çalışanları deneyimlerini birbirlerine aktarmışlardır. Bu oturumlar doğrultusunda eğitimler sonrasında da iletişim ve etkileşimin devam edebileceği kanallar geliştirilmiş, YİKOB'lar arası iş birliğine dayalı öğrenme ortamı kurularak iller arası yatay koordinasyon güçlendirilmiştir.

Tüm dünyada hayatı yavaşlatan COVID-19 pandemisi Proje'nin eğitim

faaliyetlerini de etkilemiş ve dolayısıyla eğitimlere ara verilmiştir. Mart 2021'de tamamlanması planlanan Proje için 1 senelik uzatma talebinde bulunulmuştur. Proje'nin diğer faaliyetleri hız kesmeden devam ederken, pandemi sürecinin değişimine göre eğitimlerin önümüzdeki sene yeniden başlaması planlanmaktadır.

Standartlarla Yapısal Bütünlük

YİKOB'lar ve ilgili kurumlar arasında koordinasyon ile iş birliğini arttırılabilmek ve YİKOB'larda işleyiş birliğini sağlayacak ortak iş akışlarının tasarlanmasını desteklemek amacıyla Van, Trabzon ve İzmir Proje kapsamında pilot il olarak belirlenmiştir. Bu illerde YİKOB'larla gerçekleştirilen çalışmalar ile süreç analizleri gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalar ile YİKOB'ların iş akışları kuruluşlarından bu yana ilk kez dokümanite edilmiştir.

Süreçlerin yürütülmesine ilişkin bilgi teknolojileri, mevzuat, organizasyon ve aktivite kaynaklı değerlendirmelerin ardından ise bu alanlara ilişkin iyileştirme önerileri geliştirilmiştir. Tüm bu çalışmalar ile hedef-

lenen işleyişte farklılıkların ortadan kaldırılması ve yapısal bütünlük için standartlar geliştirilmesidir.

Elde edilen kazanımlara ek olarak devam eden Proje ile YİKOB'ların kamu yatırım döngüsü içerisindeki rol ve sorumluklarını daha verimli bir şekilde yerine getirebilmelerine katkı sağlamak amaçlanmaktadır.

YİKOB'ların kurumsal kapasitelerini güçlendirmek için İçişleri Bakanlığı tarafından Türkiye'deki kamu reformlarını desteklemek amacıyla YİKOB Kapasite Güçlendirme Projesi hayata geçirilmiştir.

YİKOB Kapasite Güçlendirme Projesi'nin en önemli çıktılarında biri merkezde temsiliyet eksikliğinin giderilmesi için İçişleri Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı çatısı altında YİKOB Daire Başkanlığı'nın kurulması olmuştur.